

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/188/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116204097
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2116204097.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: B. M., nar. XX.X.XXXX, v súčasnosti umiestnený v Reedukačnom centre B., zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matka - T. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX - ubytovňa, S. a otec - B. M., nar. X.X.XXXX, bytom V. XXXX - ubytovňa, S., o nariadenie ústavnej starostlivosti, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 22. februára 2017, č.k. 14P/15/2016-80, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým B., maloletého umiestnil do Reedukačného centra B. a každému z rodičov uložil s účinnosťou od 21.4.2016 platiť na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, vždy do pätnásteho dňa v mesiaci vopred Reedukačnému centru B. a súčasne rozhodol o dlžnom výživnom za obdobie od 21.4.2016 do 22.2.2017. Ďalej súd napadnutým rozsudkom zrušil dohľad určený nad výchovou maloletého rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 8P/164/2012-30 zo dňa 22.1.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 24CoP/39/2013-68 zo dňa 22.5.2013. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 54 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1 a 3, § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že výchovné problémy s maloletým B. pretrvávajú od roku 2013, kedy sa maloletý podrobil odbornému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Hlohovci, v roku 2014 absolvoval pobyt v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, kde pobyt ukončil dňa 2.3.2015. Po ukončení pobytu pokračovalo výchovné opatrenie - dohľad. Maloletý po ukončení pobytu začal navštevovať 8. ročník ZŠ v S., kde s ním spočiatku neboli v škole žiadne problémy, v novembri 2015 sa správanie maloletého opäť zhoršilo, prestal rešpektovať učiteľov, bol vulgárny, prichádzal neskoro do školy, dopustil sa výtržníctva. Maloletý bol zaradený do výchovného skupinového programu pre deti s poruchami správania, ktorý organizuje Kľúč n.o. Bratislava. Za prvý polrok 2015/2016 mal maloletý 6 neospravedlnených hodín za neskoré príchody do školy, neprospeš z piatich predmetov. Zo správania mu bola udelená znížená známka na stupeň 2 za neospravedlnené hodiny, nerešpektovanie vyučujúcich, za nevhodné správanie voči vyučujúcim, vyrušovanie na hodinách, zabúdanie žiackej knižky, domácich úloh, pomôcok a za neskoré príchody na vyučovanie. Maloletý bol obžalovaný zo zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva,

ktorého sa dopustil dňa 17.2.2016 a z prečinu výtržníctva, ktorého sa dopustil dňa 19.11.2015 na chránenej osobe - osobe vyššieho veku, maloletý sa pred súdom dňa 7.10.2016 na hlavnom pojednávaní priznal k obom skutkom v obžalobe. Z uvedeného vyplýva, že výchovné opatrenia nespĺnili svoj účel, výchovné problémy s maloletým pretrvávali, dokonca sa opakovane dopustil i závažnej trestnej činnosti, preto bol predbežným opatrením umiestnený do reedukačného centra. Zo správy reedukačného centra vyplýva, že správanie maloletého je na úseku školy hodnotené ako prevažne neprispôsobivé a pasívne, vo výchove ako egocentrické a pasívne, jeho správanie sa od novembra 2016 mierne zhoršilo. Na základe uvedeného dokazovania má súd za to, že výchova maloletého je tak vážne narušená, že jediným možným riešením je nariadenie ústavnej starostlivosti umiestnením v reedukačnom zariadení, keď rodičia výchovu maloletého nezvládali, na pojednávanie v predmetnej veci sa bez ospravedlnenia nedostavili, čo svedčí o ich nezájme o riešenie problému s výchovou maloletého. Súd zároveň s poukazom na citované ust. § 81 ods. 2 a § 62 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, uložil rodičom maloletého B. povinnosť platiť na jeho výživu s účinnosťou odo dňa umiestnenia maloletého v zariadení sumou vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného - 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,13 eur, keď zohľadnil, že obaja rodičia sú nezamestnaní, poberajú štátne dávky, majú ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Nakoľko výživné bolo rodičom určené späťne - s účinnosťou odo dňa umiestnenia maloletého v zariadení, t.j. od 21.4.2016, rodičom vzniklo dlžné výživné od 21.4.2016 do 22.2.2017 (deň vyhlásenia rozhodnutia) a to každému vo výške 280,34 eur (pomerná časť za mesiac apríl 2016 - 27,13 eur delene 30 dní krát 10 dní = 9,04 eur + 10 mesiacov - máj 2016 až február 2017 krát 27,13 eur = 271,30 eur). Vzhľadom na výšku dlžného výživného, bežného výživného a pomery rodičov súd uložil rodičom povinnosť splácať dlžné výživné v splátkach. Zároveň súd v súlade s citovaným ust. § 121 CMP zrušil nariadený dohľad, keď nariadením ústavnej starostlivosti sa takého opatrenie stalo nadbytočným. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Napadnuté rozhodnutie považoval za nesprávne, neprimerané a nezákonné. Žiadal, aby odvolací súd prešetril postup prvoinštančného súdu z dôvodu, že je presvedčený o porušení základných práv obhajoby, čo je hrubé porušenie zákona. Namietol, že súd rozhodol bez toho, aby vypočul maloletého B.. Ďalej uviedol, že ako zákonný zástupca maloletého mal možnosť predstúpiť a vypovedať dňa 22.2.2017, no nestalo sa tak a bez ospravedlnenia na predvolanie sa nedostavil z dôvodu, že sa to nedalo, keď sám mal konanie na trestnom súde v Piešťanoch, o ktorej skutočnosti bola upovedomená kurátorka maloletého. Nesúhlasil s umiestnením dieťaťa do starostlivosti Reedukačného centra v B. a rovnako nesúhlasil s platením výživného v akejkoľvek sume s prihliadnutím na jeho pomery.

4. K odvolaniu otca dieťaťa sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol napadnuté rozhodnutie z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Uviedol, že podnet na vydanie uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia o umiestnení maloletého B. podávali až po využití všetkých výchovných opatrení, ktoré mali viesť k náprave správania maloletého. Výchovné opatrenia si nespĺnili svoj účel a správanie maloletého bolo tak doma, ako aj v škole, nezvládnuteľné. Taktiež sa dopúšťal trestnej činnosti, za čo bol rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 15T/51/2016 zo dňa 6.4.2017 odsúdený, nakoľko sa dopustil zločinu lúpeže spolupáchateľstvom a prečinu výtržníctva. Pri ukladaní trestu súd zohľadňoval aj nariadenie ústavnej starostlivosti, nakoľko išlo o zločin lúpeže.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v rozsahu danom odvolaním a bez ohľadu na dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca dieťaťa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 14P/15/2016 je nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým B., nar. XX.X.XXXX. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým B., maloletého umiestnil do Reedukačného centra B. a každému z rodičov uložil s účinnosťou od 21.4.2016 platiť na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa, vždy do pätnásteho dňa v mesiaci vopred Reedukačnému centru B. a súčasne rozhodol o dlžnom výživnom za obdobie od 21.4.2016 do

22.2.2017. Ďalej súd napadnutým rozsudkom zrušil dohľad určený nad výchovou maloletého rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 8P/164/2012-30 zo dňa 22.1.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 24CoP/39/2013-68 zo dňa 22.5.2013. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

10. V ust. § 54 Zákona o rodine je upravené krajné dočasné opatrenie náhradnej starostlivosti nahrádzajúce osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť, a ak maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd je pred nariadením ústavnej starostlivosti povinný vždy skúmať, či neprichádza do úvahy zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti; ústavnú starostlivosť môže súd nariadiť (pri splnení ostatných zákonných podmienok), len tak maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť iba vtedy, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a ak maloleté dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a napokon, ak nariadeniu ústavnej starostlivosti síce nepredchádzali iné výchovné opatrenia, avšak ide o výnimočnosť prípadu, ktorá neumožňuje súdu urobiť iné výchovné opatrenie.

11. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že predchádzajúce výchovné opatrenia nesplnili svoj účel, výchovné problémy s maloletým pretrvávali, a tento sa dokonca opakovane dopustil i závažnej trestnej činnosti, na základe čoho bol predbežným opatrením umiestnený do reedukačného centra. Zo správy reedukačného centra vyplynulo, že správanie maloletého je na úseku školy hodnotené prevažne ako neprispôsobivé a pasívne, vo výchove ako egocentrické a pasívne a jeho správanie sa od novembra 2016 sa mierne zhoršilo. Výchova maloletého je teda vážne narušená a jediným možným riešením je nariadenie ústavnej starostlivosti umiestnením maloletého v reedukačnom zariadení, keď rodičia výchovu maloletého nezvládali, pričom obaja sa na pojednávaní pred súdom prvej inštancie bez ospravedlnenia nedostavili, čo svedčí o ich nezáujme o maloletého.

12. Súd prvej inštancie správne uložil rodičom maloletého platiť výživné v zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, v ktorom je stanovený minimálny rozsah vyživovacej povinnosti rodiča bez ohľadu na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, pričom výška tohto minimálneho výživného sa odvíja od sumy životného minima na nezaopatrené dieťa v zmysle ust. § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. V tomto minimálnom rozsahu je súd povinný určiť výživné aj napriek tomu, že schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča by inak odôvodňovali určenie výživného v nižšej výške, prípadne neurčenie výživného.

13. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, pričom sa dostatočným spôsobom vypořiadal i s námietkami odvolateľa a vzhľadom na to, že tento ani v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, ktorý by spochybnil i správnosť napadnutého rozsudku, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

16. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).